

Yhteisö

Taloustieteellisen tutkimuslaitoksen organisaatiosta.

Laitoksen tehtävät.

Tutkimuslaitoksen yleisluonne olisi lähinnä pyrittävä säilyttämään suurin piirtein entisellään. Tutkijakoulutuksen ja pitkän tähtäimen tieteellisten tutkimusten suorittamisen ohessa olisi kuitenkin syytä kiinnittää erityistä huomiota päivänkoh- taisten tapahtumien ja juoksevan taloudellisen kehityksen seur- raamiseen. Tästä mielessä olisi jokaiselle laitoksessa työsken- telvälle virkamiehelle annettava oma erityissektorinsa, jonka tapahtumista hänen olisi oltava hyvin perillä, ts. huolehditta- va oman alansa uutis- ja tilastotietojen keräämisestä ja järjes- tällisistä yms.

Lisäksi laitos huolehtisi entiseen tapaan Suomen Pankkia koskevan tilastoaineiston järjestämisestä ja julkaisemisesta, koti- ja ulkomaisesta informaatiotoiminnasta jne.

Laitoksen johto ja organisaatio.

Kokemus on osoittanut, että nykyinen jako suhdannetutkimus- ja tilasto-osastoihin sinänsä on käytännössä vähän merkittävä. Ehditykseni mukaan tutkimuslaitoksen johtoportaanseen tulee kui- tenkin kuulua vähintään kolme henkilöä. Näistä kahdelta, johta- jalta ja hänen varalleehoitajalta, olisi edelleenkin vaadittava yliopiston opettajan pätevyytensä kansantaloustieteessä. Tästä vaatimuksesta ei ole syytä tinkiä, koska he joutuvat mm. suunnit- telemaan laitoksen tutkimusohjelman ja ohjaamaan tutkijain työtä ja koulutusta. Johtajan ja apulaarjohtajan työnjako on muuten tarkoituksenmukaisinta jättää laitoksen sisällä päätettäviksi ja tilanteesta riippuvaksi.

Edellä mainittujen lisäksi olisi laitoksessa kuitenkin vält- tämättä oltava esimiesasemassa oleva henkilö, jonka tehtäviin kuuluisi mm. juoksevan tilasto- ja toimistotyön sekä laitoksen julkaisujen ja raporttien käytännöllisen hoidon ja jakelun val- vonta sekä kansainvälisille järjestöille lähetettävistä säännö- llisistä raportoista huolehtiminen. Tästä konttori- tai kanslia-

päällikön luontoiselta henkilöltä ei vaadittaisi samaa akateemista pätevyyttä kuin en. johtajilta, mutta hänen tulisi olla organisaatiokykyinen, kielitaitoinen ja hyvin perehtynyt käytännölliseen tilastotyöhön.

Ehdotukseni on, että nykyinen osastonjako poistetaan. Toisen osastopäällikön virka kuitenkin säilytetään palkkaohdottaan entisellään ja sen haltija toimii laitoksen apulaisjohtajana. Toisen osastopäällikön virka alennetaan kamreerin palkka- luokkaan ja samalla luovutetaan viranhaltijalta tähän asti vaaditusta yliopistonopettajan pätevyysvaatimuksesta. Asianomaisen viran nimitys voitaisiin muuttaa esim. kamreerin tai (osasto)- sihteerin vakansseiksi - mikä kätynee päänsä ohjesääntöä muuttamattakin - jollei haluta entistä nimitystä säilyttää.

Asiallisesti on pidettävä puutteena, ettei laitoksen vakanssien joukossa ole erityistä kirjastonhoitajan virkaa. Tämän viran perustaminen, samoin kuin tutkimuslaitoksen teknillisen henkilökunnan vakanssinimityksien uusiminen ja mahdollinen osien vakanssien lisääminen, riippuu kuitenkin siitä, haluaako johtokunta esittää tässä suhteessa pankin ohjesääntöä muutosta. Käsittekseni mukaan laitoksen vakanssijärjestely ja vakanssinimitykset olisi sopivinta ottaa kokonaisuudessaan ratkaistaviksi, kun ja jos pankin virkanimitykset uusitaan. Siihen saakka tullaan hyvin toimeen nykyisen järjestelyn puitteissa.

Tutkijain virkojen kohdalla ehdottaisin, että nykyisten kahden vanhemman ja kahden nuoremman tutkijan vakanssin asemesta määrättäisiin, että laitoksessa on vähintään neljä tutkijan virkaa, joiden haltijat nauttisivat nuoremman tai vanhemman tutkijan palkkaotuja pätevydestään riippuen. Täten olisi mahdollista joustavasti ja tilanteen mukaan täyttää en. vakanssit sopivilla varttuneemilla tai nuoremmilla henkilöillä. Siinänsä on tietenkin epäjohdonmukaista, että tutkijain vakanssit, joiden haltijat on nimenomaan tarkoitettu vain määräaikaisiksi virkamiehiksi, ovat pankin vakinaisia virkoja ja niiden haltijat siten muodollisesti vakinaisia virkamiehiä. Jos laitoksen tutkimusluonteesta halutaan pitää kiinni, niin kuin mielestäni on pidettävää, täytynee ohjesääntöä kuitenkin säilyttää maininta en. viroista.

Niin kauan kuin ei katsota tarpeelliseksi erottaa tutkimus-

laitosta vakansseiltaan kokonaan mausta pankista, laitos olisi edelleen tässä suhteessa rinnastettava muihin osastoihin ja sen henkilökunta kilpailisi pankin vakinaisesta vakansseista. Niin kuin oheen liitännäistä luettelosta näkyy, vakinaisen henkilökunnan osuus ei tutkimuslaitoksessa nykyään ole suurempi kuin pankissa keskimäärin, pikemminkin päinvastoin.

Tutkijajakoulutus.

Uusien niesten ottaminen tutkimuslaitokseen tapahtuisi kolmella eri tasolla: (1) Juuri opintonsa päättäneitä kandidaatteja voitaisiin entiseen tapaan ottaa hoitamaan Bulletinin toimintu-työtä, suorittamaan pika selvityksiä yms. Tällaisissa tehtävissä kypsyessään heidän olisi osoitettava harrastuksensa ja kykynsä tutkimustyöhön jonkin artikkelin ja lisensoititutkielman puitteissa.

(2) Voidaan ottaa myös jo lisensoitittasolla olevia lahjakkaiksi osoittautuneita nuoria tutkijoita, jotka ovat selvillä tutkimusaiheestaan ja joiden aiheen katsotaan sopivan laitoksen ohjelman puitteisiin.

(3) Lopuksi voidaan vanhemmiksi tutkijoiksi ottaa myös jo vähitelleitä tohtoreita, jotka väitöskirjallaan ovat osoittaneet huomattavaa tutkijakykyä ja joilla on pankin hyväksyttävissä oleva jatkotutkimuksen aihe selvillä.

Periaatteena olisi pidettävä, ettei varsinaista pitkän tähtäimen tutkimusta annettaisi eikä nykyisille nuoremmen tutkijan vakansseille vastaisuudessa nimitettäisi muita kuin jo lisensoititutkinnon suorittaneita. Sikäli kuin ulkoapäin otetaan ylimääräisiksi tutkijoiksi lisensoitteja, heidät rinnastettaisiin palkkaeduiltaan nuorempiin tutkijoihin.

Sääntöinä olisi edelleen pidettävä, että tiettyä pitkän tähtäimen tutkimustyötä suorittamaan hyväksytyn tutkijan olisi saatava tutkimuksensa valmiiksi kolmen vuoden kuluessa. Erityisistä syistä ja ottaen myös huomioon asianomaisen tutkijan pankin tai pankin hyväksymän tarkoituksen hyväksi suorittamien tehtävien määrän voitaisiin kuitenkin tutkimuksen suorittamisaikaa pidentää.

Sikäli kuin joku kandidaattiasteella laitokseen otettu ylimääräinen virkailija ei parin, kolmen vuoden kuluessa osoita

riittävästi harrastusta ja taipumuksia tutkintustyöhön hänen olisi hakeuduttava muihin taipumuksiaan paremmin vastaavaan toimintaan.

Sääntöni olisi niinkään pidettävä, että väitöskirjan laitoksessa valmistanut tutkija saisi mahdollisuuden jatkotutkimustensa harjoittamiseen laitoksen puitteissa ainoastaan siinä tapauksessa, että asianomainen on osoittanut erityistä tutkijakäkyä ja että hänellä on uuden, laitoksen ohjelmaan hyväksyttävissä olevan tutkimuksen aihe jo selvillä.

Niin kuin edellä esitetystä käy ilmi, käsitykseni mukaan tutkimuslaitos ei kaipaa mitään perusteellista uudelleenjärjestelyä, vaan sen toiminnan tehostaminen on pääosaltaan saatavissa aikaa puhtaasti sisäisin toimenpitein nykyisissä puitteissa. Pitäisin kuitenkin tärkeänä, että nimennorman laitoksen johtopöytä järjestettäisiin esittämäni perusajatuksen mukaisesti. Nykyinen väliaikaisuuden olo tila ei ole laitoksen toiminnalle eduksi.

1.12.1955

Reino Rossi

Tutkimuslaitoksen henkilöstö 1.12.1955.

Vastuut

tri Rossi, osastopäällikkö, v.t. johtaja
maist. Valvane, nuorempi tutkija, määrätty avustamaan johtajaa
" Dähländ, vanhempi aktuaari, -"-
" Kivinen, nuorempi tutkija,
" Lagis, nuorempi kirjanpitäjä, kirjastonhoitaja,
" Honkanen, nuorempi aktuaari,
" Mäenpää, -"-
nti Viberg, nuorempi kanslisti,
maist. Vihorvaara, vanhempi konttoriapulainen,
rva Kivimäki, nuorempi konttoriapulainen,
" Peränen, nuorempi konttoriapulainen.

11(9)

Ylimääräiset

liseniaatti Linnamo, ylimääräinen tutkija
" Paunio, -"-
maist. Karjalainen, -"- , virkajomalla
" Heikol
" Luukko, Bulletinin toimittaja
" Koppanen, -"-
ekon. Vikman,
nti Kalkki,
" Malmgren,
rva Mikkonen,
" Sundqvist,
" Vallila,
" Venho,
nti Volkoff.